

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

1 Pontifices cleum non impediand monachandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Unde Pelagius i Papa ait.

Eleutherius a frater & Coepiscopus noster queritur, quod mater eius in casa, quae castellum dicitur, oratorium construxerit, ac dedicaverit, & in eodem loco monachos constituerit, ex quibus unus est Presbyter. Hoc autem tempore dedicationis inter Episcopum Cardellum (cujus ipsa diocesis est) matrem suam affertit convensit, ut quidquid dedicationis, vel natalis martyrum die, quorum in eodem monasterio reliquiae sunt, per fidelium oblationes intraverit, medietatem quidem habeat ipsum monasterium, medietas autem Episcopo offeratur. Contra quam conventionem Marium Presbyterum (sive sciente, sive nesciente Episcopo) monachis ipsi, vel Presbytero, qui ex eis est, vim dicitur intulisse, & frequenter molestias generare, ita ut memoratum Presbyterum prope exciderit, & Missas eum facere nullo modo permittat; dicens, ut quasi pensionis nomine aliquid statueri debeat. Hec igitur omnia diligenter te examinare jubemus, & si apud te evidenti ratione b consistat, quia tempore, quo dedicatum est ipsum monasterium, conditiones superius posita conveniant, ferri: eas ex nostra auctoritate precipimus, nec aliud amplius exinde ab aliquo exigatur e. Si vero nil tale confiterit d, mediante quid Episcopo ipsi nomine eulogia offerri debeat, inter ipsos monachos & Presbyterum volumus definiti: salvo tamen eo, ut Presbyter Gaudentius, qui etiam monachus est, Missas in monasterio suo, sicut consuevit, facere a nullo ulterius debeat prohiberi.

¶ Pelagius] Antea legebatur, Gelasius. Mutatum est ex Polycarpo, & quia supra dist. 91. c. Eleutherius. alia pars hujusmodi epistola citatur ex Pelagio: & Anselmus, qui hoc & illud canonice conjuncte affert, Pelagio tribuit.

C. XXXI. ¶ Constitutio servitii Episcopii monasteria exhibent.

Item Urbanus secundus.

Servitium, quod monasteria, aut eorum ecclesiae a tempore Gregorii septimi usque ad hoc tempus fecerunt, & nos concedimus.

Canonica ergo iura, quibus monasteria subiecta non sunt, spondant exaltem in illis quatur. Non e enim cogendus est Abbas (sive in nomine Trionice statutus) ad spondendum, nisi aliqua rationabilis causa existat. Sunt etiam quaedam servitii officia, ut arguere operam, crebra receptiones, annua exactiones, modulationes precantibus, a quibus omnibus monasteria libera sunt.

CAUSA XIX.

¶ De clericis ad monasterium transire volentibus: utrumque licentiam ab Episcopo suo petiri: unus relicta ecclesia propria eo invito, alter demissa regulari canonica f canobis se contulit.

- 1. Modo queritur, si Episcopus debeat permittere, ut relicta propria ecclesia clericus monasterium ingrediatur.
2. Secundo queritur, si Episcopus licentiam dare noluisset, an eo invito monasterium possit adire.
3. Tertio, si contigerit ipsos regulares canonicos fuisse, utrum concedendus esset eis monasterii ingressus.

QVÆSTIO I.

¶ Quod Episcopus licentiam clericis ad eundem monasterium dare debeat, in Toletano 4. concilio precipitur, in quo c. 49. sic statutum legitur.

a Anf. l. 7. c. 49. Polyc. l. 4. tit. 27. b al. veritate. c alit. sententia exigere. d al. convenit. e dist. 11. Episcopus non debet. f al. canonice.

C. I. ¶ Non debet negari ingressus clericis qui monachorum propositum appetunt.
Clerici a, qui monachorum propositum appetunt (quia meliorem vitam sequi cupiunt) libere ad Episcopos in monasteria largiri oportet ingressus, nec interdicti propositum eorum, qui ad contemptum desiderium transire nituntur.
¶ Nec interdicti] Hec usq. ad finem al. solum a monachis, sunt tamen in concilio.

QVÆSTIO II.

¶ Quod verò Episcopo clericum ejus a nullo esse suscipiendum, Leo Episcopus b testatur, scribens Anastasio c. Theodosio Episcopo, epist. 52. al. 24. c. 9.

C. I. ¶ Invito Episcopo ejus clericum non suscipiat.

Alienum d clericum, invito Episcopo ipsius, non suscipiat. Sed subaudiendum est, nisi ad propositum melius vitam appetat. Tunc enim liberum est illi, etiam Episcopo auctoritate monasterium ingredi.

C. II. ¶ Qui monachorum propositum appetit, etiam invito Episcopo suscipiendus est.

Unde Urbanus Papa II. in capitulo sancti Basilii c.

¶ Vae f sunt, inquit, leges, una publica; altera privata. Publica lex est, quae a sanctis Patribus communiter firmata; ut est lex canonum, quae quidem pro transgressiones g est tradita. Verbi gratia: Deum est in canonicis, clericum non debere de suo Episcopo ad alium transire sine commendatitio: interdicti scopi: quod propter criminosis constitutum est, quod delictis infames ab aliquo Episcopo suscipiantur. Solebant enim officia sua, cum non poterant Episcopatu, in alieno celebrare; quod iure canonice scriptis deest. Lex b vero privata, quae a singulis in finibus Sancti Spiritus in corde describitur: sicut quibusdam dicit Apostolus, i. [Qui habent legem scriptam in cordibus suis.] & alibi: k. [Cognationem non habent, si naturaliter ea, quae legem dicitur, unum, ipsi sibi sunt lex.] Si quis horum in ecclesia dicitur Episcopo populum l retinet, & sacraliter utitur, Spiritu Sancto in aliquo monasterio, vel in alio nonia m salvere se voluerit, quia lege privata nulla ratio exigit, ut a lege publica constitutum Dei lex est, & qui Spiritui Dei aguntur, lege divina & quis est, qui Spiritui Sancto possit aliqua dicitur. Quisquis igitur hoc Spiritu ducitur, etiam Episcopus contradicente, erit liber nostra auctoritate. hanc lex non est posita: sed ubi o Spiritus Dei ab illis, si Spiritui Dei ducimur, non estis sub lege.

QVÆSTIO III.

¶ Annona autem regularis ad monasterium monachis suscipiatur.

C. I. ¶ Regularis canonici, monachis suscipi non debent.

Unde in concilio Eduensi congregato sub Gregorio VII. legitur.

¶ Nullus Abbas vel monachus canonicos regulares proposito professionis canonice revocare, & a monasticum habitum trahendo suscipere audeat, nisi

a Polyc. l. 3. tit. 11. & l. 4. tit. 34. Barb. l. 2. c. 1. p. 1. b In concilio Aquisgranensi cap. 51. c Antea legebatur, d Narbon. d Anf. l. 6. c. 121. Barb. l. 1. c. 1. p. 1. e Anf. l. 7. c. 49. Polyc. l. 4. tit. 27. f Polyc. l. 4. tit. 27. g al. non suscipiantur. h Anf. l. 7. c. 49. Polyc. l. 4. tit. 27. i Rom. 2. k Ibidem. l propositum. m al. canonice. n Rom. 7. q. 1. Tit. 1. c. 1. p. 1. o Galat. 5.